

Parlamentul Republicii Moldova

RAPORT

**privind transparența în procesul decizional în cadrul
Parlamentului Republicii Moldova pentru anul 2019**

Martie 2020

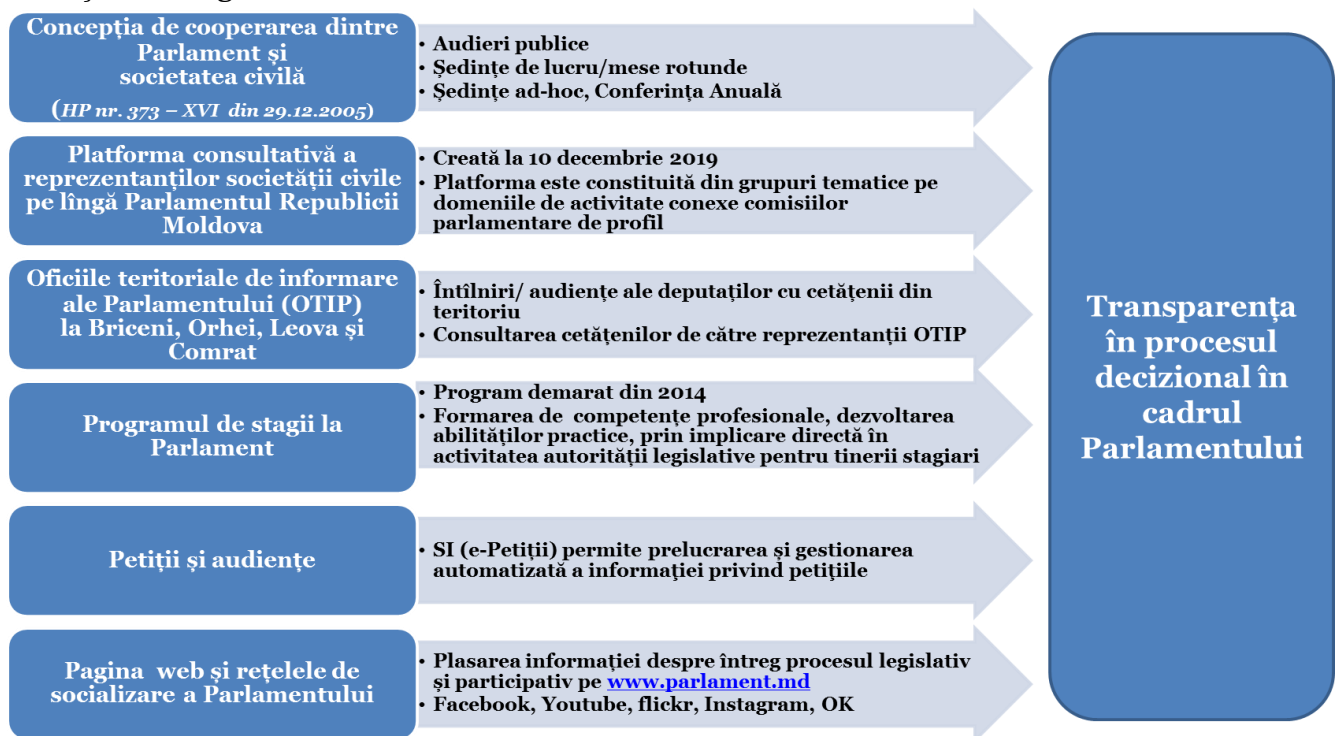
CUPRINS

INTRODUCERE.....	2
1. PROCESUL LEGISLATIV: CIFRE, STATISTICI, BILANȚ	3
2. COOPERAREA DINTRE PARLAMENT ȘI SOCIETATEA CIVILĂ	5
2.1. Mecanisme de cooperare cu societatea civilă.....	6
2.2. Numărul contribuțiilor pe acte legislative recepționate de către comisiile permanente în anul 2019	6
2.3. Asimilarea contribuțiilor OSC de către comisiile permanente	9
3. ACTIVITATEA OFICIILOR TERITORIALE DE INFORMARE ALE PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	15
4. ACȚIUNI DE DESCHIDERE PARLAMENTARĂ	16
5. PROGRAMUL DE STAGII LA PARLAMENT.....	19
6. PETIȚII ȘI AUDIENȚE.....	20
7. PAGINA WEB A LEGISLATIVULUI	20

INTRODUCERE

În vederea respectării prevederilor **Legii nr.239-XVI din 13.11.2008** privind transparența în procesul decizional, a **Hotărârii Guvernului nr.96 din 16.02.2010** cu privire la acțiunile de implementare a legii sus menționate, și în scopul informării societății despre activitatea Legislativului și implicării sectorului asociativ în actul de guvernare, Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova monitorizează aceste procese pe parcursul anului și elaborează *Raportul privind transparența în procesul decizional*.*

Principiul transparenței în procesul decizional presupune asigurarea accesului cetățenilor la documentele aflate în gestiunea forumului legislativ, precum și la consultarea acestora cu privire la adoptarea anumitor acte și reglementări. Transparența, în sens larg, se referă la accesul liber la informație de orice fel, la posibilitatea de a participa sub orice formă și a pune la dispoziția publicului informații relevante și în timp util cu privire la activitățile desfășurate de guvernare.

* Pentru elaborarea prezentului raport, au fost utilizate informațiile din Raportul privind activitatea Secretariatului Parlamentului pentru anul 2019 și rapoartele privind cooperarea dintre comisiile permanente și societatea civilă pentru perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2019

1. PROCESUL LEGISLATIV: CIFRE, STATISTICI, BILANȚ

Indicatorii	Numărul	Comentarii
Procesul legislativ în Parlamentul Republicii Moldova		
Numărul proiectelor de legi și a hotărârilor adoptate în anul 2019	175	Legi-73
		<i>Legi de cadru – 10</i>
		<i>Legi de modificare și completare – 51</i>
		<i>Ratificări - 12</i>
		Hotărâri- 102 din ele: <i>Hotărâri de bază – 48</i> <i>Hotărâri pentru modificare și completare – 23</i> <i>Numire/eliberare -31</i> <i>Moțiuni – 5</i>
Numărul de acte legislative elaborate în anul 2019	73	Legi constituționale – 0
		Legi organice – 73
		Legi ordinare – 0
Au fost aprobate în LECTURA I		86 proiecte de legi
Numărul proiectelor de decizii adoptate, care au fost plasate pe site-ul www.parlament.md	175	
Numărul deciziilor adoptate în regim de urgență fără consultare sau care nu cad sub prevederile Legii nr. 239-XVI din 13.11.2008 și Hotărârii Guvernului nr. 96 din 16.02.2010	-	
Numărul întrunirilor consultative (audieri publice, dezbateri, ședințe ale grupurilor de lucru etc.) desfășurate pe parcursul anului	60	33 – evenimente publice sub formă de audieri și dezbateri 26 - ședințe de lucru 1 – conferințe internaționale/forumuri/vizite de studiu
Numărul recomandărilor recepționate din partea societății civile pe marginea proiectelor de acte legislative	70	În acord cu prevederile Concepției privind cooperarea dintre Parlament și societatea civilă aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373 -XVI din 29 decembrie 2005, comisiile permanente sunt responsabile de ținerea registrelor contribuțiilor

		recepționate din partea societății civile.
Numărul recomandărilor parvenite de la societatea civilă și incluse în proiectele de acte legislative	22	Contribuții luate în considerație - 11 Contribuții luate în considerații parțial - 11
Contestații / sancțiuni¹		
Numărul cazurilor în care acțiunile sau deciziile autorității administrației publice centrale au fost contestate pentru nerespectarea Legii nr. 239 XVI din 13.11.2008: - în organul ierarhic superior - în instanța de judecată	4	
Numărul sancțiunilor aplicate pentru încălcarea Legii nr. 239-XVI din 13.11.2008	0	

¹ Conform informației Direcției Generale Juridice a Secretariatului Parlamentului RM, în perioada anului 2019, nu au existat cazuri în care acțiunile sau activitatea/acțiunile/deciziile Parlamentului RM au fost contestate pentru nerespectarea Legii nr. 239 XVI din 13.11.2008, inclusiv în instanța de judecată. Respectiv nu au fost aplicate sancțiuni la acest capitol

2. COOPERAREA DINTRE PARLAMENT ȘI SOCIETATEA CIVILĂ

Parlamentul Republicii Moldova și-a asumat angajamentul față de principiul transparenței, susținerii și implicării societății civile în procesul decizional prin adoptarea Concepției privind cooperarea dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 373 – XVI din 29 decembrie 2005, Legea privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008, Strategia de Dezvoltare a Societății civile pentru 2018-2020 și Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia, etc.

Pornind de la ideea că cooperarea permanentă, deschisă și eficientă dintre Parlament și organizațiile nonguvernamentale asigură transparența și echilibrul în societate, precum și contribuie la identificarea problemelor existente, încurajează inițiativele civice, eficientizează democrația participativă în procesul decizional, la data de 10 decembrie 2019 a fost constituită Platforma consultativă a reprezentanților societății civile pe lângă Parlamentul Republicii Moldova.

Platforma este instituită în calitate de organ consultativ format din reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale, mediului de afaceri și academic, care vor contribui la elaborarea, adoptarea, monitorizarea și evaluarea legilor și deciziilor. Conform bunelor practici europene, Platforma este constituită din grupuri tematice pe domeniile de activitate conexe comisiilor parlamentare de profil. La reuniunile grupurilor tematice pot fi invitați și alți participanți din cadrul autorităților publice sau experți din diverse domenii.

Misiunea Platformei este de a contribui la eficientizarea și transparentizarea procesului legislativ, precum și la identificarea celor mai potrivite soluții pentru dezvoltarea Republicii Moldova.

Platforma are atribuții de a asigura un dialog eficient și durabil între comisiile parlamentare și reprezentanții societății civile:

- în evaluarea obiectivă a problemelor cu care se confruntă societatea și să aducă în discuții cele mai importante subiecte;
- va contribui la îmbunătățirea cadrului legislativ prin elaborarea de expertize, analize de impact, opinii și evaluări;
- va prezenta comentarii, propuneri și recomandări asupra inițiativelor legislative și proiectelor de legi aflate pe agenda parlamentară;
- va înainta propuneri de modificare a cadrului legislativ pe anumite domenii de competență.

2.1. Mecanisme de cooperare cu societatea civilă

Totodată, în conformitate cu prevederile Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, Legislativul implementează diferite mecanisme de cooperare cu sectorul asociativ și de consultare a proiectelor de acte legislative. Astfel, prin intermediul comisiilor permanente este asigurat accesul societății civile la ședințele de lucru și audierile publice organizate de acestea.

În acest context, în anul 2019 au avut loc **33 audieri și dezbateri publice** inițiate de către comisiile permanente și deputați, **26 ședințe de lucru/mese rotunde și ateliere** cu consultarea ONG-urilor pe marginea diferitor probleme de interes public și **1 conferință internațională**

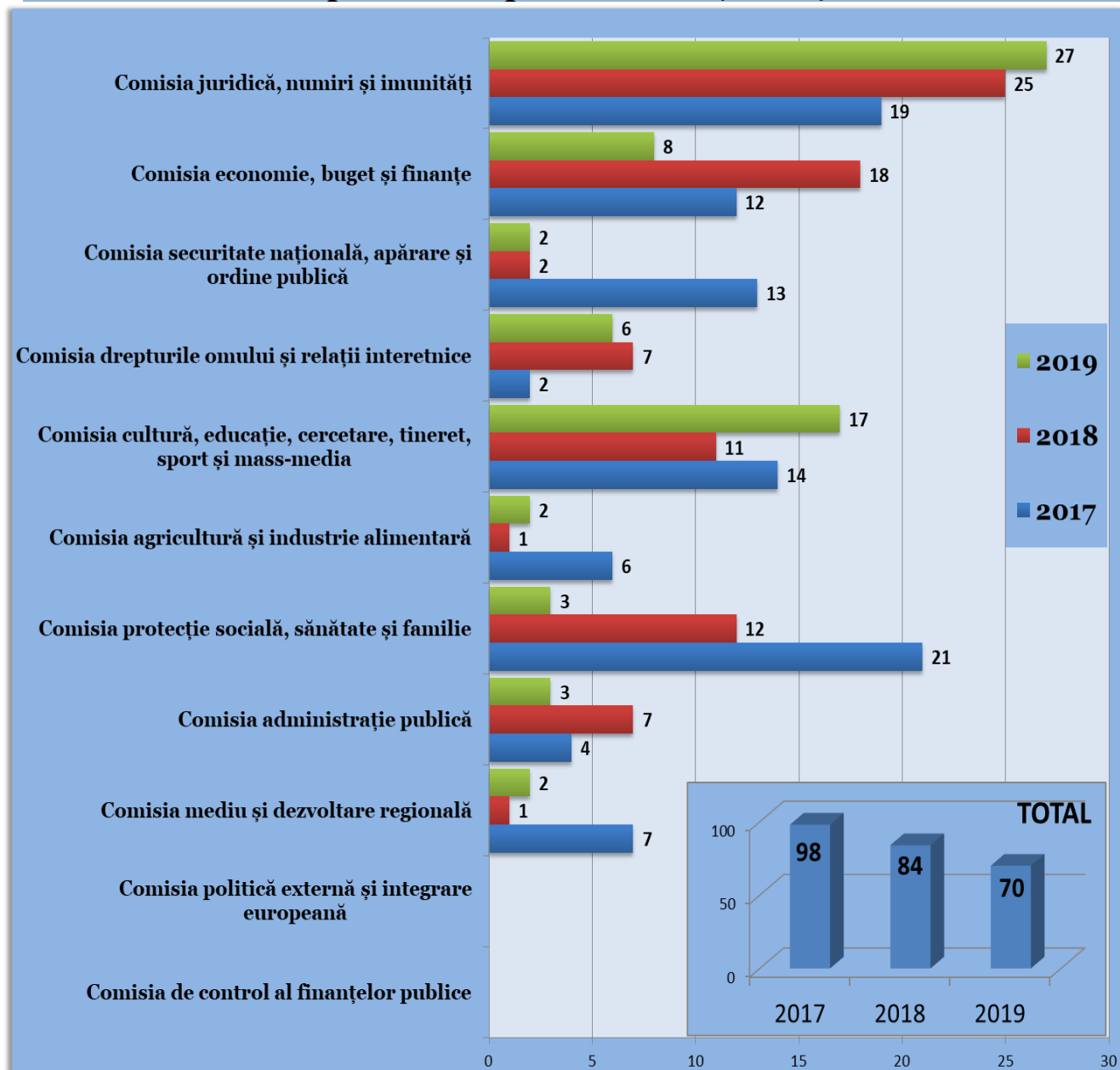
2.2. Numărul contribuțiilor pe acte legislative recepționate de către comisiile permanente în anul 2019

Parlamentul asigură prin intermediul comisiilor permanente accesul societății civile la ședințele acestora și la dezbaterile publice organizate. ONG-urile, participante la procesul legislativ, oferă expertiză pe diverse domenii legislative. Astfel, putem menționa că unele contribuții au fost luate în considerație în întregime, altele parțial sau sunt în proces de examinare. Indiferent de statutul acestor contribuții, este important faptul că Parlamentul Republicii Moldova rămâne deschis și transparent în procesul legislativ.

Comisia permanentă	Contribuții recepționate din partea societății civile	Contribuții luate în considerație în întregime	Contribuții luate în considerație parțial	Contribuții neluate în considerație	Contribuții în proces de lucru
Comisia juridică, numiri și imunități	27	-	7	20	-
Comisia economie, buget și finanțe	8	2	3	1	2
Comisia securitate națională, apărare și ordinea publică	2	-	-	-	2
Comisia drepturile omului și relații interetnice	6	-	-	-	6
Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media	17	2	-	3	12
Comisia agricultură și industrie alimentară	2	2	-	-	-
Comisia protecție socială, sănătate și familie	3	-	1	2	-
Comisia administrație publică	3	3	-	-	-
Comisia mediu și dezvoltare regională	2	2	-	-	-
Comisia politică externă și integrare europeană	-	-	-	-	-
TOTAL	70	11	11	26	22

O importanță deosebită o au contribuțiile sectorului asociativ pe marginea proiectelor de acte legislative. Pe acest segment, în anul 2019 **au fost recepționate 70 de contribuții din partea ONG-urilor**, mai puțin comparativ cu anii 2018 și 2017 unde au fost înregistrate 84 și respectiv 98 de contribuții.

Numărul contribuțiilor pe acte legislative recepționate de către comisiile permanente pentru anii 2017 – 2019

Numărul mai mic de contribuții din 2019 comparativ cu anii precedenți poate fi explicat prin faptul că anul 2019 a fost un an electoral, au avut loc alegerile parlamentare urmate de o stagnare politică ce a durat aproximativ 3 luni. Aceste evenimente au diminuat din activitatea Parlamentului și întregul proces legislativ din acest an. Noul for legislativ a fost constituit abea la 8 iunie 2019.

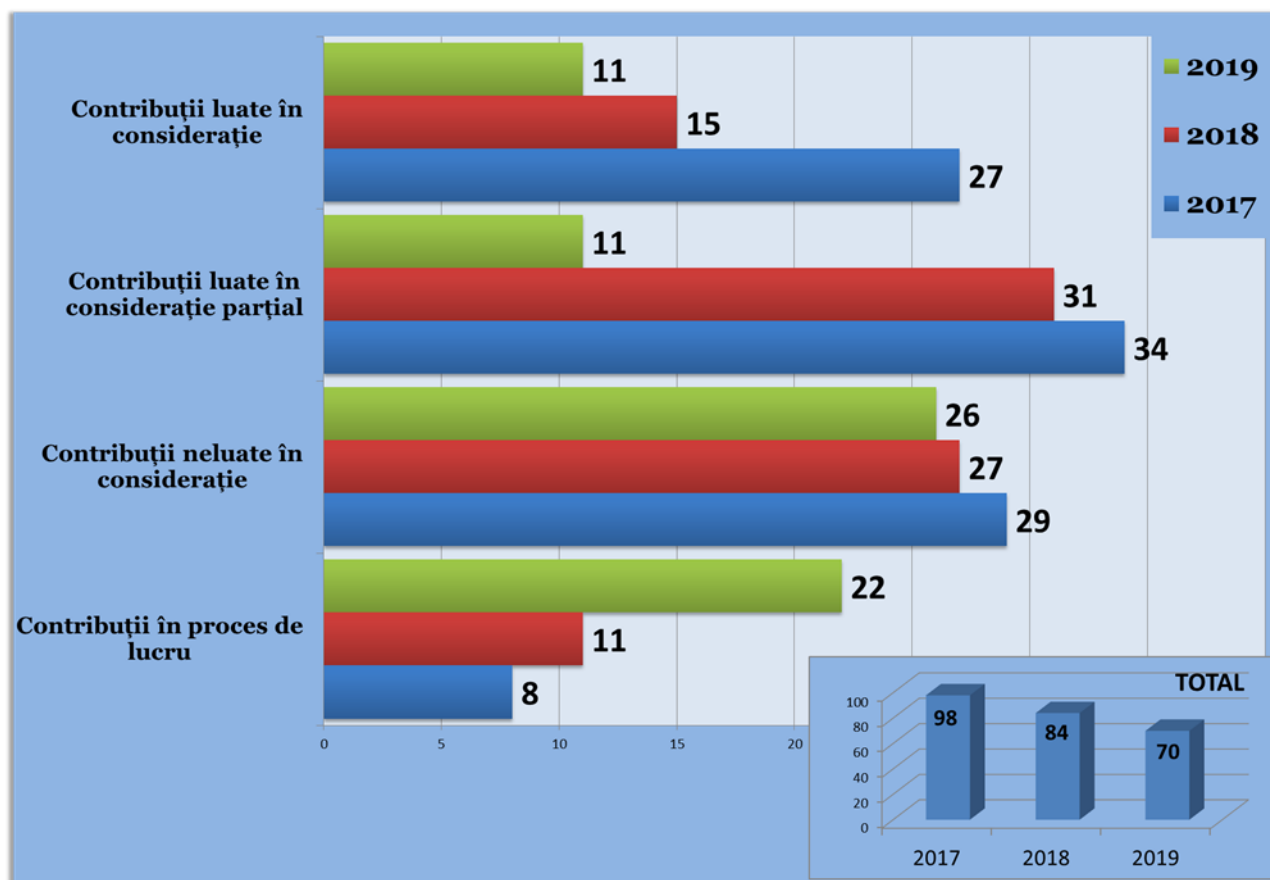
Observăm că în perioada de referință, cele mai multe contribuții au fost recepționate de către *Comisia juridică, numiri și imunități* (27), urmată de *Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media* (17) și *Comisia economie, buget și finanțe* (8). De

asemenea, **Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a organizat și cele mai multe evenimente (18) cu participarea reprezentanților societății civile** precum audieri publice, mese rotunde, ședințe de lucru, etc.

2.3. Asimilarea contribuțiilor OSC de către comisiile permanente

Dacă e să ne referim la asimilarea contribuțiilor OSC pe acte legislative pentru anul 2019, remarcăm o pondere de 32% de contribuții acceptate total și parțial din volumul total al acestora, care, urmare audierilor și dezbaterilor publice, s-au regăsit în amendamentele proiectelor de lege. Alte 31% de propuneri parvenite din partea societății civile sunt în proces de examinare în cadrul comisiilor permanente. Restul contribuțiilor nu s-au regăsit în proiectele de lege.

Asimilarea contribuțiilor OSC pe acte legislative de către comisiile permanente pentru anii 2017 – 2019

Comisia juridică, numiri și imunități a recepționat un șir de contribuții ce au vizat modificări asupra unor acte legislative de rezonanță precum Codul electoral (art.1, 4, 8, ș.a.), Legea despre statutul deputatului (art.2) și Legea partidelor politice (art. 26). În lunile iunie –iulie 2019 Comisia a organizat 3 audieri publice pe marginea modificărilor actelor legislative menționate prin dezbateră proiectului de Lege 36

din 29.03.2019, unde reprezentanții Centrului "Pareneriat pentru Dezvoltare", Asociației Promo LEX, Centrului de Resurse Juridice din Moldova, Institutului de Creație Legislativă LEX SCRIPTA, Centrului pentru Jurnalism Independent, Consiliului Național al Tineretului din Moldova și Fundației Est Europene și-au expus propunerile care ulterior au fost luate parțial în considerație în proiectul adoptat.

Obligativitatea auditului extern pentru toate întreprinderile de stat și municipale și efectuarea în cadrul acestora a achizițiilor prin intermediul sistemului de achiziții publice sunt câteva din amendamentele la Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr.246/2017 dezbătute în cadrul audierilor publice

organizate de **Comisia economie, buget și finanțe** cu participarea IDIS Viitorul și Congresul Autorităților Publice Locale și ale căror contribuții ulterioare au fost parțial luate în considerație. O ședință de lucru a fost organizată de Comisie cu participanții pieței de asigurări pentru introducerea unor amendamente la Legea 407/2006 cu privire la asigurări în scopul de a proteja consumatorii și de a crea condiții de concurență egale între participanții profesioniști la piața asigurărilor. Astfel, contribuțiile parvenite din partea Asociației Brokerilor de asigurare – reasigurare s-au regăsit parțial în proiectul de lege dezbătut. De asemenea, contribuțiile ÎM "Loteria Națională a Moldovei", pe marginea Legii privind modificarea Codului Fiscal 1163/1997 și AmCham Moldova cu referire la Legea nr.

116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industrial periculoase au fost luate parțial în considerație.

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică apreciază implicarea activă a *Asociației Patronale a Societăților Particulare de Pază și Detectiv din Republica Moldova*, care au venit cu propuneri concrete și argumentarea poziției aferente proiectului de modificarea a Legii privind activitatea particulară de detectiv și de pază, nr. 283 /2003 (proiectul nr. 211/2019). Proiectul respectiv însă a fost retras de către Guvern.

În contextul bunei conlucrări și cooperări cu societatea civilă,

Comisia drepturile omului și relații interetnice

a organizat un șir de audieri publice cu participarea părților interesate pe Platforma drepturilor și libertăților fundamentale ale

omului, *Agenciei Relații Interetnice* unde au fost dezbătute aspecte ce țin de implementarea legislației specifice domeniului. Totodată, Comisia a găzduit al *III-lea Forum al Tinerilor din minoritățile naționale etnice, lingvistice și religioase din Republica Moldova*. Sub aspect de control parlamentar, a fost întreprinsă o vizită la *Oficiul Avocatului Poporului*. Cu referire la contribuția OSC, Comisia atestă o conlucrare cu *Coaliția Națională "Viața fără violență,, Consiliul pentru Prevenirea Torturii și AO "Inițiativa Pozitivă,,* ale căror propuneri de modificare a unor acte legislative se află la etapa de examinare.

În perioada de referință, **Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media** s-a bucurat de o conlucrare productivă cu *Consiliul Național al Tineretului din Moldova*, *Institutul pentru inițiative rurale* și *Asociația Studenților Facultății de Drept din Republica Moldova*. Popunerea *Consiliului Național al Tineretului din Moldova* de scutire a organizațiilor de tineret de plata locațiunii spațiilor luate

de la instituțiile de stat a fost luată în întregime în considerație la adoptarea **Legii Bugetului de stat pentru anul 2019**, deopotrivă cu propunerea parvenită din partea *Căsu Republicane de Cultură a Surzilor din Moldova* de alocare a resurselor financiare din bugetul de stat necesare pentru incluziunea persoanelor cu deficiențe auditive în societate și dezvoltarea culturală a acestora. *Institutul pentru inițiative rurale* a înaintat un șir de amendamente la Legea cu privire la tineret 215/2016 menite să stimuleze participarea tinerilor în procesul decizional la nivel local care au fost luate parțial în considerație.

Comisia agricultură și industrie alimentară a organizat audieri împreună cu *Asociația Producătorilor și Exportatorilor de fructe "Moldova Fruct"*, *Asociația producătorilor de conserve "Speranța – Con"* cu participarea reprezentanților de la Ministerul Agriculturii și Oficiul Național al Viei și Vinului unde au discutat aspecte privind comercializarea recoltei de

fructe pe piața internă și externă. Comisia a primit contribuții din partea *Asociației Republicane a Medicilor Veterinari din Moldova* la proiectul de Lege 201 din 12.06.2018 care **s-au regăsit în textul actului legislativ aprobat în lectura I-a.**

Reglementarea produselor de tutun de tip HTP (care se activează prin încălzire) și IQOS a fost dezbătută în cadrul **Comisiei protecție socială, sănătate și familie** cu consultarea *Centrului PAS, Consiliului Național Coordonator în domeniul Controlului tutunului, AmCham*

Moldova, European Business Association Moldova și InterTabac SRL prin prisma mai multor amendamente ce au vizat mai multe acte legislative precum Legea 278/2007 privind controlul tutunului, Codul Contravențional și Codul Fiscal. Contribuțiile reprezentanților OSC menționați au fost parțial luate în considerare.

Este de menționat cooperarea dintre **Comisia administrație publică** și *Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM)* pe marginea proiectului ce conține modificări la Legea 436/2006 privind administrația publică locală (ar.31.43). **Contribuțiile CALM au fost acceptate integral.**

De asemenea, Comisia a organizat o audiere publică cu referire la oportunitățile, provocările și dificultățile în exercitarea funcției publice de către aleșii locali.

Elucidarea complexă a circumstanțelor ce au influențat poluarea aerului în mun. Chișinău și localitățile adiacente, precum și agravarea situației ecologice a râului Bîc a fost subiectul audierilor publice din septembrie 2019 organizate de **Comisia mediu și dezvoltare regională** unde au participat 15 organizații de mediu. De asemenea,

problema incinerării și co-incinerării deșeurilor a fost dezbătută în cadrul altei audieri publice în contextul implementării Legii 209/2016 cu participarea a 12 organizații de mediu. Contribuțiile propuse de *AmCham Moldova* și *SA Lafarge Ciment Moldova* pe marginea acetui proiect **s-au regăsit în întregime în textul amendamentelor.**

Interacțiunea dintre **Comisia politică externă și integrare europeană** a Parlamentului cu organizațiile societății civile din domeniul politicii externe nu are un caracter sistemic, dar se realizează în măsura interesului manifestat în procesul examinării unor proiecte de lege mai complexe și în cadrul audierilor în Comisie a reprezentanților Guvernului. În acest sens, Comisia examinează și monitorizează cu atenție pozițiile și propunerile societății civile în raport cu unele subiecte examinate în ședințe, cât și rapoartele alternative ale acestora cu privire realizarea Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM – UE în anii 2017-2019.

Totodată, Comisia reiterează deschiderea față de o cooperare transparentă cu reprezentanții societății civile prin promovarea unui mecanism eficient de comunicare și cooperare care poate contribui esențial la eficientizarea procesului legislativ.

3. ACTIVITATEA OFICIILOR TERITORIALE DE INFORMARE ALE PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA²

Totodată, în scopul îmbunătățirii calității proceselor și sistemelor democratice în Republica Moldova, racordării acestora la bunele practici europene, promovării rolului reprezentativ al Parlamentului și interacțiunii sporite între deputați, cetățeni și societatea civilă, în țară activează începând cu anul 2014, patru birouri teritoriale și de informare ale Parlamentului (OTIP-uri).

Nr. d/o	Denumirea OTIP	Activitate	Număr de participanți	Număr de evenimente, acțiuni de comunicare/ număr de participanți
1.	Edineț	Întâlniri ale deputaților cu cetățenii organizate de OTIP	377	18/463
		Întâlniri ale cetățenilor cu reprezentanții OTIP	187	
2.	Orhei	Întâlniri ale deputaților cu cetățenii organizate de OTIP	36	48/1276
		Întâlniri ale cetățenilor cu reprezentanții OTIP	464	
3.	Leova	Întâlniri ale deputaților cu cetățenii organizate de OTIP	1628	139/20810
		Întâlniri ale cetățenilor cu reprezentanții OTIP	297	
4.	Comrat	Întâlniri ale deputaților cu cetățenii organizate de OTIP	25	30/460
		Întâlniri ale cetățenilor cu reprezentanții OTIP	236	
TOTAL:				235 evenimente/ 23000 de participanți

² Raportului activitatea Secretariatului Parlamentului pentru anul 2019

4. ACȚIUNI DE DESCHIDERE PARLAMENTARĂ³

Evenimente publice

Pe parcursul anului 2019, Parlamentul Republicii Moldova a găzduit un șir de evenimente organizate în comun cu organizațiile societății civile.

Evenimente găzuite de către Parlamentul Republicii Moldova în procesul de deschidere parlamentară și cooperare cu sectorul asociativ în anul 2019

Nr. d/o	Denumirea evenimentului	Participanți	Comentarii
1.	Vizite în cadrul Parlamentului Republicii Moldova	Înalți oficiali, cetățeni (inclusiv copii), ONG-uri, reprezentanții diasporei	<i>300 vizite 8820 de vizitatori</i> În perioada de raportare, <i>30 de deputați</i> au avut cca <i>50 de întâlniri cu vizitatorii</i> în cadrul tururilor ghidate. În perioada de referință, au fost organizate mai multe vizite tematice, adaptate profilului vizitatorilor, dintre care 38 de vizite ghidate în limba rusă și 13 în limba engleza.
2.	Campania de comunicare dedicată dascălilor	Parlamentul, cadre didactice naționale	Scopul campaniei a fost de consolidare a comunicării cu instituțiile de învățământ și de creștere a prestigiului profesiei de pedagog, inclusiv prin sensibilizarea opiniei publice. Mai mulți deputați au invitat în vizite de informare profesori și elevi din școlile unde au învățat.
3.	Parlament deschis	Parlamentul, OSC, parteneri de dezvoltare.	Desfășurarea evenimentul Ziua Ușilor deschise cu genericul „ <i>Începe vacanța de toamnă cu o vizită în Parlament!</i> ” a întrunit peste <i>1500 de adulți, tineri și copii</i> din capitală și din multe alte regiuni ale țării. În cadrul evenimentului a fost organizat în parteneriat cu elevii și profesorii Colegiului „Alexei Mateevici” un atelier de simulare a dezbaterii unui proiect de lege în ședință plenară a Parlamentului. Totodată, vizitatorii au fost instruiți cum să întocmească corect o petiție.

³ Raportului privind activitatea Secretariatului Parlamentului pentru anul 2019

4.	Jocul intelectual pentru tineri „Cunoaște-ți Parlamentul”	Parlamentul, OSC, parteneri de dezvoltare.	Ediția a II-a a întrunit 30 de elevi erudiți din Hâncești, Ungheni, Drochia, Comrat și Chișinău, care și-au testat cunoștințele despre activitatea Parlamentului și au răspuns la o serie de întrebări despre istoricul și activitatea Parlamentului. Echipele participante au fost selectate în cadrul concursurilor regionale „Cunoaște-ți Parlamentul”, desfășurate pe parcursul lunii martie.
5.	Ziua Parlamentului	Parlamentul, OSC, cetățeni de diferite vârste, parteneri de dezvoltare	Peste 200 de oameni au vizitat <i>Legislativul de Ziua Parlamentului</i> , la 23 mai. Publicul a vizitat instituția conform unui program special. Pe parcursul zilei, au avut loc mai multe vizite de informare ghidate. Oameni de diferite vârste au venit la Parlament pentru a cunoaște mai multe despre instituția legislativă și activitatea parlamentară.
6.	Noaptea Europeană a Muzeelor	Parlamentul, cetățeni de diferite vârste, parteneri de dezvoltare	Pentru al treilea an consecutiv, Parlamentul a participat, cu un program special, la Ziua internațională a muzeelor și Noaptea Europeană a Muzeelor. Muzeul Parlamentului și-a deschis ușile pentru publicul larg, iar zeci de vizitatori au beneficiat de tururi ghidate în muzeul instituției.
7.	Orășelul European 2019	Parlamentul, cetățeni de diferite vârste, parteneri de dezvoltare	Parlamentul a participat, pentru al treilea an consecutiv, la Orășelul European din capitală cu un cort informativ. La standul Parlamentului, oamenii, ajutați de funcționari din cadrul Secretariatului Parlamentului, au lăsat mesaje și petiții pentru deputați, precum și au discutat cu parlamentarii prezenți la eveniment. Totodată, cetățenii au avut ocazia de a se programa în cadrul vizitelor de informare organizate în Legislativ. Parlamentul a participat cu un cort informativ și în Orășelul European din Cahul.
8.	Activități tematice		- Acțiunea „Ia copilul cu tine la birou” - desfășurată în premieră „Ia copilul cu tine la birou” a fost desfășurată în contextul Zilei internaționale a copiilor, cu scopul de a împăca viața de familie cu cea profesională.

		<ul style="list-style-type: none"> - Participarea Legislativului la Expoziția Congresului Diasporei - La rândul lor, 125 de participanți la Programul guvernamental „Diasporă. Origini. Reveniri” (DOR), copii și tinerii din 18 țări, din diasporă, au efectuat vizite de informare la Parlament. - Concurs de mesaje video - Copii și tineri cu vârsta de până la 18 ani au înregistrat un mesaj video de maximum 1 minut, în care au răspuns la următoarele întrebări: Ce știi tu despre deputați?, Care sunt funcțiile lor?, Cum sunt aleși? Câștigătorii concursului au participat la prima ședință a Parlamentului de legislatura a X-a. - Zilele de comemorare a victimelor Holocaustului - Victimele Holocaustului au fost comemorate în cadrul unui șir de acțiuni, la care a participat conducerea Parlamentului și deputați.
<p>9.</p>	<p>Expoziții</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Imagini de colecție - colecția de imagini istorice inedite a fost transmisă Parlamentului din arhiva Agenției Informaționale de Stat „Moldpres” și a Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Compania ”Teleradio – Moldova”. - 7 aprilie 2009 – 7 aprilie 2019 - cei 10 ani de la evenimentele din 7 aprilie 2009 au fost consemnați la Parlament printr-o expoziție de fotografii din arhiva Parlamentului, a Agenției Informaționale de Stat „Moldpres” și a fotografiilor acreditați la Parlament. - Parlamentul a găzduit expoziția cunoscutului sculptor Serghei Ganenco - în contextul aniversării a 80-a de la fondarea Muzeului Național de Arte al Moldovei. - Cea de-a 75-a aniversare a Insurecției Naționale Slovace

5. PROGRAMUL DE STAGII LA PARLAMENT⁴

Pentru al cincilea an consecutiv Secretariatul Parlamentului organizează și desfășoară **Programul de stagii în Parlamentul Republicii Moldova** pe perioada sesiunilor ordinare toamnă-iarnă a Parlamentului, oferind candidaților oportunități în aprofundarea cunoștințelor teoretice pe perioada de studii, precum și formarea de competențe profesionale, dezvoltarea abilităților practice, prin implicare directă în activitatea autorității legislative.

În perioada de referință, au fost depuse 11 dosare de participare la Program, dintre care, au fost admise 10 dosare. La finele Programului de stagii, fiecare stagiar a primit Certificat de realizare a stagiului în cadrul Parlamentului, urmare a evaluării acestora și a calificativului de evaluare acordat de Coordonatorii de stagiu, precum și aprobarea acestora de către Președinții Comisiilor permanente și conducătorii de subdiviziuni.

Este de menționat că 2 dintre tinerii care au beneficiat de Programul de stagii la Parlament, au fost ulterior angajați de Secretariatul Parlamentului în baza concursului public de angajare. Unul din ei a activat în calitate de consultant principal în cadrul Direcției comunicare și relații publice, iar celălalt a câștigat concursul pentru o funcție similară în cadrul Direcției relații externe.

În perioada 2014-2019, au fost depuse **96 dosare de participare** la Programul de stagii, dintre care **admise 79 dosare, 17 dosare – respinse**. *Certificat de realizare a stagiului în cadrul Parlamentului Republicii Moldova au primit 64 stagiați.*

⁴ Raportul privind activitatea Secretariatului Parlamentului pentru anul 2019

6. PETIȚII ȘI AUDIENȚE ⁵

SI (e-Petiții) permite prelucrarea și gestionarea automatizată a informației privind petițiile expediate în adresa Parlamentului Republicii Moldova și asigură posibilitatea prestării serviciilor calitative petiționarilor.

Petiții	2017	2018	2019
	Numărul de petiții	Numărul de petiții	Numărul de petiții
1. Total petiții, din care:	3723	3174	4355
Petiții remise organelor de resort	1986	1664	1966
Petiții examinate în Parlament	1737	1510	2236
2. Din numărul total, petiții luate la control	954	656	635
4. Audiențe	593	489	810

7. PAGINA WEB A LEGISLATIVULUI

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova a asigurat pe parcursul anului de referință plasarea pe pagina oficială a instituției: *a proiectelor de acte legislative și propunerilor legislative parvenite la Parlament; ordinea de zi a ședințelor în plen și a ședințelor comisiilor permanente; anunțurile despre organizarea dezbaterilor, audierilor și consultărilor publice a proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative cu părțile interesate; actele legislative adoptate etc.*

Periodic este actualizată și plasată pe site-ul parlamentului **Lista părților interesate de procesul legislativ**, sistematizată pe domenii de activitate ale Comisiilor parlamentare permanente. Lista este deschisă, astfel încât orice organizație nonguvernamentală interesată de procesul legislativ este în drept să solicite includerea acesteia în comisiile de profil conform specialității organizației. În momentul când se organizează audieri publice sau alte evenimente cu participarea Parlamentului, la solicitarea comisiilor permanente, organizațiile incluse în această listă sunt notificate și invitate la aceste evenimente.

⁵ Raportul privind activitatea Secretariatului Parlamentului pentru anul 2019

De asemenea, pe pagina web a Parlamentului există modulul **Transparența decizională** care conține informație privind procesul participativ (*rapoarte privind transparența în procesul decizional, procese-verbale a diverselor ședințe de lucru cu implicarea reprezentanților societății civile și altele*). Pe site-ul www.parlament.md este plasată ordinea de zi a ședințelor plenare unde cetățenii pot urmări în direct desfășurarea ședințelor plenare.

Pe parcursul anului 2019 au fost elaborate, difuzate presei și plasate pe site-ul Parlamentului **710** de comunicate de presă și circa **190** de anunțuri de presă. Au fost efectuate **1723** de ore de filmări, circa **345** ore de imagini video au fost transmise în regim live publicului, fiind vorba de ședințele Parlamentului, ședințele de lucru, audierile și dezbaterile publice.

Remarcăm o dublare a numărului de vizitatori ai paginii de Facebook a Parlamentului, care are **45 356** de urmăritori și **35 038** de aprecieri. Atât paginile de Instagram și OK a Parlamentului, cât și albumele de pe contul de flickr al Legislativului și înregistrările video de pe contul Youtube se bucură de o creștere semnificativă a numărului de vizitatori și vizualizări.

Toate activitățile la nivel de Secretariat pe segmentul transparenței decizionale au drept scop de a aduce la masa comună de discuții a tuturor factorilor interesați de activitatea Parlamentului, care își doresc să susțină și să contribuie cu propriile idei și propuneri la eforturile Legislativului de a fi recunoscut drept o instituție deschisă, transparentă, responsabilă, incluzivă și aproape de cetățean.